

CREAR, NARRAR I INTERPRETAR

Aquest itinerari consta de cinc propostes didàctiques l'objectiu de les quals és treballar amb l'alumnat l'expressió i la comprensió orals i escrites així com el treball individual i en equip.

En aquesta proposta es fa una selecció dels materials de cada element per aprofundir en determinats aspectes de l'àrea de llengua.

L'ordre d'aplicació de les unitats que es recomana és el que apareix en el quadre que reflecteix l'itinerari.

L'itinerari s'inicia amb la presentació dels objectius i la proposta **El portafolis de l'alumnat**, que serà una eina de treball que haurà de fer servir l'alumnat en el desenvolupament de cadascuna de les unitats. El *Portafolis* és una eina d'avaluació que pretén que l'alumne aprengui a organitzar, gestionar i reflexionar sobre les seves produccions tant orals com escrites. S'aplica com a avaluació inicial, sumativa i final (portafolis inicial, intermedi i final).

En l'apartat enllaç d'aquesta primera proposta es troba material addicional anomenat ***Portafolis tractament de la diversitat***. Dins d'aquest material hi ha un exercici anomenat ***Emoticones*** i un altre anomenat ***Els meus punts forts i els meus punts febles en català***.

El primer exercici consisteix en 12 imatges amb alguna de les quals es poden sentir identificats per descriure el seu estat d'ànim en relació amb la matèria de llengua catalana ("**Com m'he sentit jo en relació a la matèria**") A més a més, s'hi ha inclòs un llistat de 36 adjectius relacionats amb les emocions. La inclusió d'aquest llistat té com a finalitat que l'alumnat amplii o consolidi el seu vocabulari, reflexioni sobre les emocions o treballi aspectes de flexió i gènere de l'adjectiu. En funció de cada grup-classe el professor haurà de decidir quines activitats són més pertinents per a l'aprenentatge del seu alumnat.

El segon exercici anomenat ***Els meus punts forts i els meus punts febles*** és una eina per poder verbalitzar per escrit aquells aspectes de la llengua en què tenen majors dificultats tant a nivell de llengua oral com a nivell de llengua escrita. Serà tasca del professorat explicar quins aspectes pertanyen a cada apartat (p.ex. Confusió i/y – expressió escrita, ortografia; no sonorització de les esses – expressió oral; dificultat en la comprensió de paraules –comprensió lectora- etc.).

La segona proposta, **Historiem la nostra història**, és una activitat pensada per fer en dos cursos (5è i 6è de Primària) que s'ha adaptat per tal d'adequar-la al grup de 1r d'ESO.

Per dur a terme aquest itinerari s'utilitzarà la part ***Les meves històries o Les meves historietes***. Dins d'aquesta part es treballarà el taller d'escriptura reduint el nombre total de textos que es poden treballar a 3 textos: ***anècdota, diari personal i us explico un conte*** (**Historiem la nostra història** proposa 19 textos diferents a treballar i n'apareixen exemples dins el llibre digital que hi trobareu en un enllaç dins l'aplicació detallada, recursos emprats que es detalla a continuació:

http://apliense.xtec.cat/prestatgeria/b7002752_2455/llibre).

Es tracta de personalitzar els textos, que l'alumnat en sigui el protagonista. Els textos proposats són textos narratius que enllaçaran amb el treball de redacció d'un conte que es farà en el segon element de l' itinerari, **Contacontes**.

En l'apartat enllaç d'aquesta segona proposta es recull un material adicional per treballar amb l'alumnat de diversitat anomenat ***Tipologia textual_tractament de la diversitat*** i ***Taula d'avaluació d'un conte_tractament de la diversitat***.

El primer material, ***Tipologia textual_tractament de la diversitat***, està constituït per un conjunt d'activitats que volen orientar el docent sobre com treballar a l'aula. Les activitats d'aprenentatge que s'hi inclouen estan estructurades a partir d'un text model, un possible exercici de treball lingüístic, unes preguntes de comprensió lectora, unes taules d'estructuració del text i un exercici de producció escrita.

Quan es treballa la producció escrita amb l'alumnat, cal tenir present que el procés d'expressió escrita presenta tres moments ben definits: la planificació, l'expressió i la revisió del text i cal treballar-los a l'aula.

El segon material ***Taula d'avaluació d'un conte*** és un material d'autoavaluació i reflexió sobre el conte. Es pot treballar a nivell individual i a nivell grupal. L'objectiu que es vol assolir és que l'alumne sigui conscient de tots els elements que integren la redacció d'un conte i que inclogui o esmeni aquells elements que no apareixen o no estan prou ben treballats en el seu escrit.

Aquesta tasca intermèdia formarà part del portafolis de l'alumne on es recolliran els materials, les produccions escrites, les taules d'avaluació de l'expressió escrita a nivell d'estructura del relat així com les taules d'avaluació lingüística que hagi emprat i que es troben com a document adjunt a l'enllaç de l'apartat de l' itinerari *Crear, narrar i interpretar*.

Contacontes, la tercera proposta de l' itinerari, és una activitat pensada per alumnat de 1r d' ESO. Es tracta de fer un treball de lectura comprensiva, escriptura, lectura expressiva i dramatització del conte a l'aula. Es treballa tant l'expressió oral com l'expressió escrita.

El nombre idoni per portar a terme el treball en grup és de 3 o 4 persones. És aconsellable que hi hagi un equilibri en la composició dels grups.

L'activitat consisteix a seleccionar un conte breu o narració breu tradicional d'un recull de contes i treballar la lectura en veu alta.

Per a la preparació de la lectura en veu alta s'utilitzarà el material de la proposta **Del locutori al plató**.

En l'apartat enllaç es recull un material adicional per treballar amb l'alumnat PIM anomenat ***Consells per a la lectura d'un conte en veu alta_tractament de la diversitat*** . Aquest document és una adaptació simplificada de les propostes *Para contar un cuento con arte* d' Ana Pelegrín dins l'Aventura de oír. Cincel. Bogotá, 1982..

El darrer element de l'itinerari, **Les escenificacions. Fem teatre!** , pretén que l'alumnat dramatitzi el text narratiu, és a dir, el conte seleccionat. Aquesta darrera activitat vol engrescar els joves per dotar el seu relat de creativitat i imaginació. Per teatralitzar el conte caldrà buscar un vestuari, un decorat, pensar en el públic a qui s'adreçaran, etc.

En el moment de la dramatització un aspecte destacable és el treball memorístic del text. En el cas del tractament de la diversitat, depenent de les dificultats d'aprenentatge es pot optar per treballar parcialment o per etapes la memorització del text, és a dir, l'alumnat que el professorat consideri, en relació al seu ritme i capacitat d'aprenentatge, només hauria de memoritzar un fragment breu del conte, alguns diàlegs, les fórmules d'inici i acabament, etc. En cas de no poder memoritzar-lo de manera completa, a l'hora de dramatitzar-lo podrà tenir el text escrit per i llegir-lo sempre que sigui necessari.

Un cop preparada la lectura i la dramatització del conte seleccionat es podrà enregistrar per poder-la avaluar entre tots amb més deteniment a l'aula.

Una altra opció pot ser fer una representació i una avaluació immediatament posterior a l'aula però cal tenir present la durada de l'activitat per fer-ho tot en una mateixa sessió.

Per fer l'activitat més engrescadora és recomanable que els productes finals de l'alumnat tinguin uns destinataris diferents del propi grup de millora. És recomanable representar el conte en un grup d'alumnat d'edat inferior a primària, fer una petita representació per les festes de Nadal o St. Jordi a l' institut o bé penjar els escrits en un espai moddle o a la pàgina web del centre.

Posteriorment el grup farà una avaluació conjunta del procés que han fet i que es recollirà al *Portafoli*. És recomanable que es creïn unes rúbriques d'avaluació a l'aula per poder tenir tots un mateix model. Al document *Recursos i materials* apareix un enllaç *avaluació i rúbriques* d'utilitat per al professorat (<https://sites.google.com/site/avaluemavaluemavaluen/home>).

Per finalitzar, es torna a utilitzar la unitat inicial **El portafolis de l'alumnat** que esdevindrà el portafolis final de l'alumne. En aquesta part es tornarà a utilitzar el document ***Portafolis tractament de la diversitat*** i es tornarà a recuperar el document de les ***emoticones***. per deixar constància dels aspectes que s'han millorat. Per dur-ho a terme es recomana comparar l'escriptura d'un text inicial amb un text escrit al final del procés per aconseguir que l'alumnat sigui conscient dels aspectes que ha millorat.

Amb aquest itinerari es pretén que l'alumne aprengui a organitzar el material i els seus textos, aprengui a avaluar les seves produccions i les dels seus companys tot partint del que es produeix i es llegeix a l'aula, aprengui dels errors i reflexioni sobre la manera de treballar i aprendre, per la qual cosa el portafolis docent és recurrent a la darrera part d'aquest procés d'aprenentatge.

En l'apartat enllaç de la proposta final o itinerari **Crear, narrar i imaginar** es troba el material addicional anomenat ***Recursos i materials tractament de la diversitat*** i ***Taules de correcció lingüística de l'alumnat de millora tractament de la diversitat*** i ***Taules de correcció lingüística orientacions professorat tractament de la diversitat***.